

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

12. 5. 2025. – 16. 5. 2025.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 19. 5. 2025. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA **12. 5. 2025. – 16. 5. 2025.**

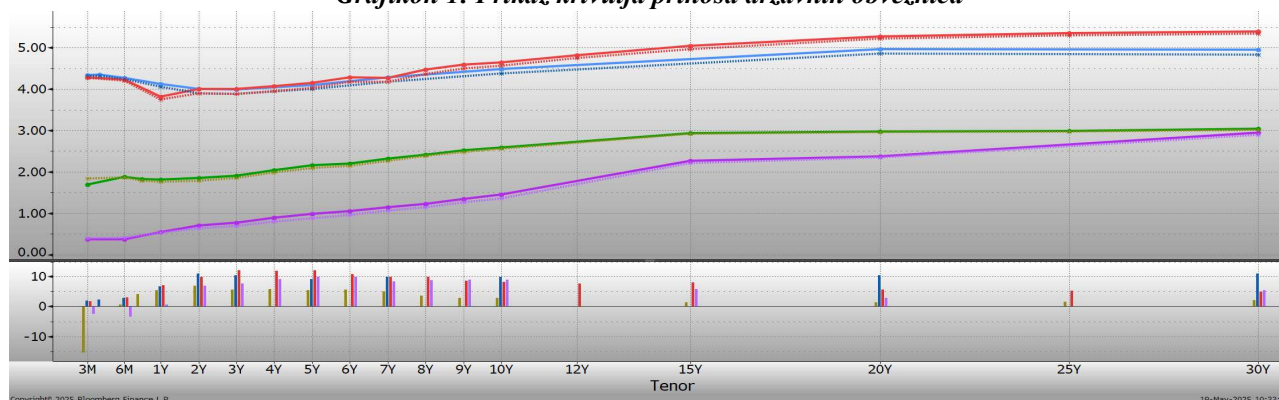
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	9.5.25	-	16.5.25	9.5.25	-	16.5.25	9.5.25	-	16.5.25	9.5.25	-	16.5.25
2 godine	1,79	-	1,86	↗	3,89	-	4,00	↗	3,91	-	4,01	↗
5 godina	2,10	-	2,16	↗	4,00	-	4,09	↗	4,03	-	4,15	↗
10 godina	2,56	-	2,59	↗	4,38	-	4,48	↗	4,57	-	4,65	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	9.5.25	-	16.5.25	
3 mjeseca	1,864	-	1,748	↘
6 mjeseci	1,868	-	1,875	↗
1 godina	1,778	-	1,833	↗

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 16. 5. 2025. godine (pune linije) i 9. 5. 2025. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafikona je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

U odnosu na prethodnu sedmicu prinosi obveznica eurozone su uglavnom povećani duž cijele krive, uz najveće promjene na prednjem dijelu. Prinosi njemačkih obveznica su povećani između 3 i 7 baznih poena, prinosi francuskih obveznica na prednjem i srednjem dijelu krive između 4 i 5 baznih poena, a prinosi italijanskih obveznica 2 i 5 baznih poena. Izraženiji rast prinosa je zabilježen na početku prošle sedmice, kada su finansijska tržišta pozitivno reagovala na dogovor o privremenom smanjenju tarifa koji su postigli SAD i Kina. Korekcija prinosa naniže uslijedila je u četvrtak nakon što su za SAD objavljeni podaci o smanjenju proizvođačkih cijena, što je uticalo na povećanje očekivanja da će FED smanjiti kamatne stope. Prema neimenovanim izvorima, EU vrši reviziju prijedloga za potencijalni trgovinski dogovor sa SAD-om, dok je istovremeno od Kine zatraženo da izbjegne preplavlivanje Evrope svojom robom dok traži načine da izbjegne američke tarife. Podaci trgovinskog suficita Kine sa EU su dostigli rekordno visok nivo u prva četiri mjeseca ove godine. **Suficit trgovinskog bilansa u eurozoni je u martu dostigao rekordnih 27,9 milijardi EUR.** Suficit EU sa SAD-om je dostigao rekordnih 40,7 milijardi EUR, usljed povećanog izvoza iz EU uoči najavljenih američkih tarifa. Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da je snaga eura u odnosu na dolar „kontraintuitivna, ali opravdana“ zbog Trumpove nepravilne politike i predstavlja priliku za Evropu.

Prema istraživanju Bloomberg-a obavljenom početkom maja, ekonomisti očekuju da će ekonomija eurozone u ovoj godini zabilježiti rast od 0,8%, 1,1% u 2026. godini i 1,5% u 2027. godini. Vjerovatnoća recesije u narednih 12 mjeseci iznosi 40%. Očekivani nivo inflacije u eurozoni za 2026. godinu je nepromijenjen u odnosu na prethodno

istraživanje (1,9%), dok je očekivani nivo temeljne inflacije za istu godinu blago smanjen na 2,0% (ranije očekivano 2,1%). Do kraja II kvartala tekuće godine očekuje se da će kamatna stopa ECB na depozite banaka (DFR) iznositi 2,0% (trenutno 2,25%). Očekuje se da će smanjenja kamatnih stopa do kraja godine biti veća nego što je ranije očekivano, te da bi u ovoj godini navedena stopa mogla biti smanjena ispod nivoa od 2,0%, uz istovremeno smanjenje inflacije ispod ciljanih 2%. Ponovni rast ove kamatne stope na nivo od 2,0% se očekuje u I kvartalu 2027. godine.

Ekonomisti iz Goldman Sachs su smanjili očekivanja po pitanju smanjenja kamatnih stopa ECB. Iako još uvijek očekuju da će ECB to učiniti u junu, sada očekuju da će kamatna stopa na depozite banaka u julu iznositi 1,75%, što je više u odnosu na ranija očekivanja od 1,5% u septembru. Kao razlog novim prognozama navode trgovinsko olakšanje između SAD-a i Kine i „značajno poboljšavanje globalnih finansijskih uslova“.

Trenutna tržišna očekivanja smanjenja kamatnih stopa iznose preko 90%. Kreatori monetarne politike ostaju podijeljenog mišljenja, pri čemu član IV ECB Schnabel favorizira stabilne kamatne stope, dok je član UV De Galhau otvoren za dodatna smanjenja. De Galhau je izjavio da eurozona nije uključena u rat valutama. Član UV ECB Kazaks je pozvao na oprez, čak iako je podržao dodatno smanjenje kamatnih stopa. Član UV ECB Makhlof je upozorio na to da će ekonomska neizvjesnost potrajati čak i ako trgovinski rat bude kratak. Naglasio je rizike koji dolaze od visokog nivoa javnih i privatnih dugovanja, koja bi se mogla dodatno povećati i uticati na finansijski sistem. Član UV ECB i predsjednik Deutsche Bundesbank Nagel je izrazio optimizam u postizanju ciljanog nivoa inflacije od 2%, uprkos neizvjesnostima poput američkih tarifa. Naveo je da je upravljanje neizvjesnostima „nova normala“ za centralne banke, te očekuje ažurirane prognoze u junu. Također je izrazio optimizam za izgled Njemačke pod novim kancelarom, naglašavajući važnost istog za Evropu. Nagel podržava i novi nivo ograničenja zaduživanja, ali je istakao i potrebu da se fiskalnim pravilima ponovo posveti u budućnosti. Očekuje se da će budžet Njemačke za 2026. godinu biti spreman do jula, nakon čega slijede parlamentarni pregovori u septembru, dok se zakašnjelo odobrenje budžeta za tekuću godinu očekuje u junu. Ministar finansija Njemačke Klingbeil planira da izvrši reformu ograničenog zaduživanja do ove godine, te da finalizira ranije najavljeni fond investicija u vrijednosti 500 milijardi EUR.

Potpredsjednik ECB De Guindos je upozorio da bi nedavne trgovinske nesuglasice još uvijek mogle da „obore“ finansijski sistem, uprkos trenutnoj stabilnosti. Naglasio je rizike od tarifa, deregulacije i slabije međunarodne kooperacije, kao i mogućih pratećih događaja u visoko neizvjesnom i volatilnom ambijentu.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	BDP – EZ (Q/Q) 2. preliminarni podatak I kvartal	0,4%	0,3%	0,2%
2.	Zaposlenost – EZ (Q/Q) P I kvartal	-	0,3%	0,1%
3.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G) MAR	2,5%	3,6%	1,0%
4.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR) MAR	-	27,9	22,7
5.	Trgovinski bilans – Italija (u milijardama EUR) MAR	-	3,66	4,44
6.	Bilans tekućeg računa – Njemačka (u milijardama EUR) MAR	-	34,1	26,2
7.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR) MAR	-	3.033,9	3.024,3
8.	ZEW indeks očekivanog povj. investitora – Njemačka MAJ	11,3	25,2	-14,0
9.	Stopa inflacije – Njemačka F APR	2,2%	2,2%	2,3%
10.	Stopa inflacije – Francuska F APR	0,8%	0,9%	0,9%
11.	Stopa inflacije – Holandija F APR	4,1%	4,1%	3,4%
12.	Stopa inflacije – Španija F APR	2,2%	2,2%	2,2%
13.	Stopa inflacije – Italija F APR	2,1%	2,0%	2,1%
14.	Stopa inflacije – Portugal F APR	2,1%	2,1%	1,9%
15.	Stopa nezaposlenosti – Holandija APR	3,9%	3,8%	3,9%
16.	ILO stopa nezaposlenosti – Francuska (Q/Q) I kvartal	-	7,2%	7,1%

SAD

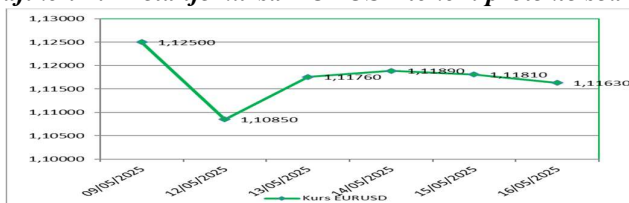
Prinosi američkih državnih obveznica su zabilježili rast između 9 i 10 baznih poena tokom protekle sedmice. Početak sedmice je bio obilježen optimizmom nakon vijesti o pozitivnom ishodu trgovinskih pregovora na relaciji SAD - Kina, odnosno dogovora da se u narednih 90 dana carine koje su SAD uvele Kini smanje sa 145% na 30%, dok je Kina carine na američku robu smanjila sa 125% na 10%. Ministarstvo finansija SAD-a je saopštilo da je u aprilu zabilježen rekordan nivo prihoda po osnovu tarifa (16 milijardi USD), što je dvostruko veći iznos u poređenju sa martovskim podacima. **Moody's je snizio kreditni rejting SAD-a za jednu stepenicu, sa Aaa na Aa1** zbog zabrinutosti oko rastućeg duga zemlje, a što bi moglo otežati napore predsjednika Trumpa da smanji poreze, kao i izazvati poremećaje na globalnim tržištima.

Zvaničnici FED-a su bili prilično aktivni u kontekstu komentara o monetarnoj i trgovinskoj politici. Predsjednik FED-a Powell je izjavio da FED ponovo procjenjuje okvir svoje monetarne politike, uključujući stavove o nedostatku zaposlenosti i ciljanoj inflaciji, kako bi se prilagodili promijenjenom ekonomskom okruženju. Revizija će ponovo razmotriti ciljanu inflaciju od 2% i fleksibilno prosječno ciljanje inflacije uvedeno 2020. godine, za koje kritičari tvrde da je previše prilagođeno uslovima prije pandemije. Powell je naglasio važnost usidrenih inflatornih očekivanja i rješavanja rizika kao što je nulta donja granica, istovremeno osiguravajući da okvir ostane čvrst. Najavljena revizija odražava posvećenost FED-a prilagođavanju svojih strategija evoluirajućim ekonomskim uslovima. Članica FOMC-a Kugler je istakla izazove u procjeni ekonomske snage SAD-a zbog promjene trgovinske politike. Kugler je izjavila da će tarifna politika Trumpove administracije vjerovatno povećati inflaciju i uticati na ekonomski rast, čak i uz najavljeno smanjenje tarifa Kini. Predsjednik FED-a Goolsbee iz Chicaga je naglasio izazov izvođenja dugoročnih zaključaka u nestabilnom okruženju. Potpredsjednik FED-a Jefferson je istakao napredak ka inflaciji od 2%, ali je upozorio da bi tarife mogle poremetiti dezinflaciju i podići cijene. Podržao je trenutni raspon referentne kamatne stope na 4,25%-4,50%, navodeći kao razlog solidno tržište rada i precijenjeno usporavanje privrede. Očekuje se da će se ekonomski rast usporiti, ali da će ostati pozitivan, dok kreatori monetarne politike prate uticaje tarifa i ekonomske promjene. Predsjednica FED-a iz San Francisca Daly je izjavila da snaga ekonomije SAD-a omogućava kreatorima monetarne politike da budu strpljivi, dok čekaju više dokaza o tome kako će politika Trumpove administracije uticati na preduzeća i domaćinstva.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije (G/G) APR	2,4%	2,3%	2,4%
2.	Temeljna inflacija (G/G) APR	2,8%	2,8%	2,8%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) APR	2,5%	2,4%	3,4%
4.	Indeks uvezenih dobara (G/G) APR	-0,2%	0,1%	0,8%
4.	Indeks izvezenih dobara (G/G) APR	-	2,0%	2,6%
5.	Budžetski saldo (u mlrd USD) APR	256,0	250,4	209,5
6.	Maloprodaja (M/M) APR	0,0%	0,1%	1,7%
7.	Industrijska proizvodnja (M/M) APR	0,1%	0,0%	-0,3%
8.	Iskorištenost kapaciteta APR	77,8%	77,7%	77,8%
9.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite 9. maj	-	1,1%	11,0%
10.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 10. maj	228.000	229.000	229.000
11.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć 3. maj	1.890.000	1.881.000	1.872.000

Grafikon 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio pad s nivoa od 1,1250 na nivo od 1,1163.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

VELIKA BRITANIJA

Dvoje kreatora monetarne politike iz BoE su nakon smanjenja referentne kamatne stope na prethodnom sastanku pozvali na oprez prilikom daljnjih odluka o kamatnim stopama, naglašavajući potrebu za praćenjem inflatornih rizika. Članica MPC BoE Mann je pojasnila svoju odluku da glasa za zadržavanje kamatnih stopa na prijašnjem nivou na prethodnom sastanku (na kojem je kamatna stopa BoE smanjena za 25 baznih poena), što je u suprotnosti s njenim ranijim glasanjem u februaru za smanjenje od 50 baznih poena. Navela je da tržište rada u Velikoj Britaniji pokazuje neočekivanu otpornost, bez obzira na znakove usporavanja ekonomske aktivnosti. Mann i glavni ekonomista BoE Pill su na sastanku glasali protiv smanjivanja kamatnih stopa. Megan Greene, članica MPC BoE je zabrinuta zbog rasta inflatornih očekivanja, pritisaka na strani ponude, te globalnih tarifa, koje je opisala kao dezinflatorne za Veliku Britaniju zbog izazivanja preusmjeravanja trgovine i šokova potražnje. Pill je izjavio da će povratak inflacije na ciljanih 2% možda biti teži, te da će biti potreban agresivniji ili uporniji odgovor monetarne politike. Jedan od kreatora monetarne politike BoE Taylor je izjavio da su kamatne stope u Velikoj Britaniji daleko od izlaska iz restriktivne zone, navodeći da tarife SAD-a predstavljaju ozbiljnu prijetnju.

Tržište rada u Velikoj Britaniji je u aprilu zabilježilo smanjenje broja zaposlenih. Prosječne sedmične zarade u prvom kvartalu su zabilježile najnižu stopu rasta od novembra i to smanjuje zabrinutost BoE zbog inflacije.

Dok se Vlada fokusira na infrastrukturnu potrošnju kako bi ubrzala rast, BoE očekuje godišnji rast od samo 0,1% u 2025. godini. U glavne izazove spadaju tarife SAD-a i smanjenje poslovnih investicija usljed rasta poreza, iako je potrošnja stanovništva i dalje jaka. Ministrica Reeves je istakla da postoje prijetee ekonomske prepreke bez obzira na viši ekonomski rast od očekivanog na početku 2025. godine. Navela je da su nedavni trgovinski sporazumi sa SAD-om i Indijom veoma važni, te spomenula da su pregovori sa SAD-om o zadržavanju Trumpovih tarifa za izvoz Velike Britanije na nivou od 10% u toku. Zvaničnici iz EU vrše pritisak na premijera Velike Britanije Starmera da poboljša ponude za mobilnost mladih i ribare kako bi se osigurao dogovor između Velike Britanije i Evropske unije. EU zauzvrat nudi smanjenje trgovinskih barijera za hranu iz poljoprivredne proizvodnje i bolja prava za britanske umjetnike u vezi s njihovim turnejama.

Premijer Starmer je najavio reforme u sistemu imigracija. Ove reforme podrazumijevaju da će biti potrebno i do 10 godina da se dobije državljanstvo, ukoliko se ne pokaže neki značajan doprinos. Plan također uključuje stroža pravila za dobijanje vize i strože zahtjeve za obrazovane radnike, a cilj je smanjenje neto migracija s trenutnog nivoa od 728.000.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Prosječne sedmične zarade u tri mjeseca do marta (G/G) MAR	5,2%	5,5%	5,7%
2.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečna) MAR	4,5%	4,5%	4,4%
3.	Promjena broja zahtjeva nezaposlenih za pomoć APR	-	5.200	-16.900
4.	BDP (G/G) P I kvartal	1,2%	1,3%	1,5%
5.	Privatna potrošnja (Q/Q) P I kvartal	0,5%	0,2%	0,1%
6.	Javna potrošnja (Q/Q) P I kvartal	0,5%	-0,5%	0,5%
7.	Izvoz (Q/Q) P I kvartal	2,2%	3,5%	-1,8%
8.	Uvoz (Q/Q) P I kvartal	-0,5%	2,1%	2,9%
9.	Ukupne poslovne investicije (G/G) P I kvartal	2,3%	8,1%	1,8%
10.	Industrijska proizvodnja (G/G) MAR	-0,8%	-0,7%	0,4%
11.	Prerađivačka proizvodnja (G/G) MAR	-0,5%	-0,8%	0,5%
12.	Indeks usluga (M/M) MAR	0,1%	0,4%	0,3%
13.	Output građevinskog sektora (G/G) MAR	1,3%	1,4%	1,4%
14.	Trgovinski bilans (u mln GBP) MAR	-1.950	-3.696	-4.856
15.	Output po satu (G/G) I kvartal	-	-0,2%	-0,5%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, pa je kurs EURGBP zabilježio pad s nivoa od 0,84582 na nivo od 0,84045. GBP je deprecirala u odnosu na USD, pa je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,3306 na nivo od 1,3283.

JAPAN

Premijer Japana Ishiba je signalizirao da je spreman za ciljne mjere kako bi se ublažio uticaj tarifa SAD, ali je isključio mogućnost širih poreskih olakšica na potrošnju, pozivajući se na fiskalne izazove usljed starenja stanovništva i rastućih troškova socijalne pomoći. Visok javni dug Japana ograničava fiskalne mogućnosti, posebno dok BoJ pooštrava monetarnu politiku. Aukcija tridesetogodišnjih obveznica Japana je pokazala povećanu potražnju. Japan je odobrio rekordni budžet za fiskalnu 2025. godinu od 115,2 biliona JPY, što povećava troškove za odbranu i troškove duga, ali smanjuje primarni deficit na 0,6% BDP, uz pomoć jakih poreskih prihoda. FT je izvijestio da su strani investitori u aprilu kupili rekordnih 8,2 biliona JPY akcija i obveznica Japana, vođeni tržišnom volatilnošću, slabljenjem američkog dolara i trendovima dedolarizacije nakon uvođenja Trumpovih tarifa.

Japan će postaviti za cilj dostizanje godišnjeg rasta realnih zarada od 1% do fiskalne godine koja počinje u aprilu 2029. godine. Glavni trgovinski pregovarač Japana Akazawa ocijenio je nedavni trgovinski sporazum između SAD-a i Kine kao pozitivan po globalnu ekonomiju i izrazio veliko interesovanje za njegov daljnji razvoj.

Nova runda trgovinskih pregovora na relaciji SAD - Japan trebalo bi da se održi u Washingtonu ove sedmice. Japan priprema prijedloge, uključujući povećani uvoz američkih poljoprivrednih proizvoda, kako bi osigurao ustupke poput izuzeća od američkih carina na automobile. U međuvremenu, SAD navodno razmatraju reviziju japansko-američkog trgovinskog sporazuma usred tekućih pregovora o carinama. Najveći japanski farmerski lobi JA-Zenchu je pozvao Vladu da odbije trgovinske sporazume koji ugrožavaju poljoprivredu, posebno rižu, navodeći zabrinutost za sigurnost hrane. Trgovinski predstavnik Japana Akazawa je naglasio da će interesi poljoprivrede biti zaštićeni u razgovorima o povećanju uvoza usjeva u SAD.

Član MPC BoJ Nakamura je u petak pozvao na oprez pri daljnjem povećavanju kamatnih stopa, navodeći da više tarife SAD-a povećavaju ekonomske rizike. Poznat po tome da se zalaže za stimulativniju monetarnu politiku, Nakamura je istakao da postoji potreba za oprezom u monetarnoj politici u uslovima nestabilnosti koje izazivaju trgovinska politika SAD-a i njen uticaj na poslovnu aktivnost i aktivnost domaćinstava. Ekonomija Japana je u prvom kvartalu, prema preliminarim podacima, zabilježila kontrakciju, odnosno BDP je smanjen više od očekivanja. Uzrok kontrakcije je slabljenje trgovine i potrošnje stanovništva, a ovo povećava rizike od recesije u uslovima uvođenja i povećavanja tarifa SAD.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomske indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Bilans tekućeg računa (u mlrd JPY)	MAR	3.790,8	3.678,1	4.060,7
2.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	MAR	547,7	516,5	712,9
3.	Monetarna baza M2 (G/G)	APR	-	0,5%	0,8%
4.	Monetarna baza M3 (G/G)	APR	-	0,1%	0,4%
5.	Proizvođačke cijene (G/G)	APR	4,0%	4,0%	4,3%
6.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P	APR	-	7,7%	11,4%
7.	BDP (Q/Q) P	I kvartal	-0,1%	-0,2%	0,6%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	MAR	-0,3%	1,0%	0,1%
9.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	MAR	-	-2,4%	-1,1%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 163,53 na nivo od 162,64. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio povećanje s nivoa 145,37 na nivo od 145,70.

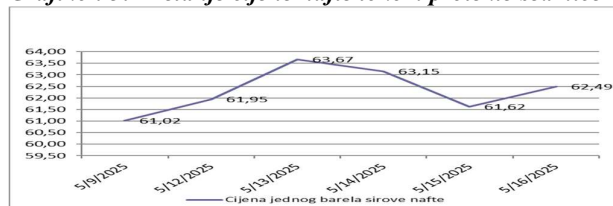
NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 61,02 USD (54,24 EUR).

Na početku sedmice cijena nafte je zabilježila rast pod uticajem optimizma koji je rezultat pozitivnog ishoda trgovinskih pregovora na relaciji SAD - Kina. Nuklearni pregovori između SAD-a i Irana mogli bi ublažiti zabrinutost za snabdijevanje, što također utiče na cijenu ovog energenta. Analitičari očekuju da će se članice OPEC+ dogovoriti da povećaju proizvodnju nafte za 410.000 barela dnevno u julu, a zatim će napraviti pauzu. Ova organizacija je već obećala povećanje količine proizvodnje za maj i juni. Rast cijene ovog energenta je nastavljen i u utorak, dok je u srijedu ista smanjena, nakon objavljivanja podataka o zaliham. Zalihe sirove nafte u protekloj sedmici su zabilježile rast od 3,45 miliona barela, što je najveći porast od marta. OPEC je zadržao svoju prognozu rasta potražnje za naftom za 2025. godinu na 1,3 miliona barela dnevno, uprkos smanjenju globalnog rasta na 2,9%. Smanjenje cijene nafte je zabilježeno i u četvrtak, a blagi oporavak je uslijedio tokom trgovanja u petak. IEA predviđa usporavanje rasta globalne potražnje za naftom do kraja godine zbog ekonomskih izazova. Nakon godišnjeg povećanja od 990.000 barela dnevno u I kvartalu, očekuje se usporavanje rasta na 650.000 barela dnevno. IEA je smanjila i projekcije proizvodnje nafte iz škriljaca u SAD-u zbog nižih cijena sirove nafte. Globalne zalihe nafte će nadmašiti potrošnju, potencijalno stvarajući višak od 2 miliona barela dnevno do prvog kvartala 2026. godine. Povećanja proizvodnje OPEC+ i trgovinske neizvjesnosti, posebno u Kini i Indiji, dodatno komplikuju izgleda.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 62,49 USD (55,98 EUR), što predstavlja rast od 2,41% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

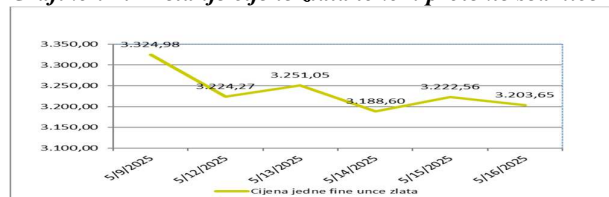
Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 3.324,98 USD (2.955,54 EUR).

Početkom sedmice cijena zlata je prilično smanjena jer je trgovinsko primirje između SAD-a i Kine poboljšalo raspoloženje na tržištu, a što je smanjilo potražnju za aktivama sigurnog utočišta. Deprecijacija USD, nakon objavljivanja podataka o stopi inflacije u SAD-u, podstakla je rast cijene zlata u utorak. Abaxx berza sa sjedištem u Singapuru će sljedećeg mjeseca pokrenuti prvi fizički fjučers ugovor u Aziji od 1 kilograma zlata, s ciljem da postane konkurencija tržištima Londona i New Yorka, a da istovremeno bolje zadovolji regionalne potrebe. Ugovor je usmjeren na potražnju Azije za fizičkim zlatom i ima za cilj rješavanje geopolitičkih rizika vezanih za tržišta SAD-a i Velike Britanije. Nakon smanjenja u srijedu, cijena zlata je tokom trgovanja u četvrtak zabilježila rast pod uticajem vijesti da će Centralna banka Ruande početi kupovati zlato u finansijskoj godini koja počinje od jula. Banka ima za cilj diverzifikovati devizne rezerve i procijeniti potencijal povrata zlata, slijedeći primjer Ugande i Tanzanije.

U izvještaju o tržištu zlata u Kini, WGC je istakao da je cijena zlata nastavila rasti, pri čemu je šangajska referentna cijena zlata PM porasla za 6,9% u aprilu, a LBMA Gold Price PM za 6%. Narodna banka Kine je svojim rezervama dodala 2,2 tone, što je označilo šest uzastopnih mjeseci kupovine. Međutim, uvoz zlata i potražnja u I kvartalu su bili slabi zbog nižih premija i smanjene potražnje za nakitom. WGC očekuje da će potražnja za nakitom ostati prigušena, dok bi potražnja za investicijama u ovaj plemeniti metal, kratkoročno, mogla biti ublažena, ali dugoročno ostati podržana snažnim performansama i geopolitičkim rizicima.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 3.203,65 USD (2.869,88 EUR), što predstavlja pad od 3,65% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.